

РОЛЬ АВТОРСЬКИХ ЕКСКУРСІЙ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ

**Ніколенко А.М.,
ЗВО факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет**

Сучасний розвиток українського туризму супроводжується зростанням попиту на унікальні та креативні туристичні продукти. Туристи дедалі частіше прагнуть отримати не лише стандартний огляд визначних пам'яток, а й особливий досвід, який поєднує пізнання, емоції, інтерактивність та індивідуальний підхід. У цьому контексті авторські екскурсії посідають важливе місце, оскільки вони формують нові підходи до екскурсійної діяльності та створюють додаткові можливості для розвитку туристичного потенціалу України.

Авторська екскурсія є результатом індивідуальної творчої роботи екскурсовода або групи фахівців, які розробляють маршрут на основі власного бачення, знань, професійного та життєвого досвіду. Вона відрізняється від класичних екскурсій тим, що має нестандартну тематику, унікальний стиль подачі матеріалу та передбачає більшу свободу в інтерпретації історичних чи культурних фактів. Якщо традиційна екскурсія найчастіше базується на перевірених маршрутах і загальновідомих пам'ятках, то авторська дозволяє включати маловідомі об'єкти, легенди, особисті історії та навіть художні елементи, що робить її більш захопливою та привабливою для широкої аудиторії.

Сьогодні в Україні авторські екскурсії набувають особливого поширення у різних напрямках. Значною популярністю користуються культурно-історичні екскурсії з акцентом на легендах, міфах та маловідомих фактах. У Львові та на Закарпатті активно розвиваються гастрономічні та винні тури, які поєднують знайомство з місцевими традиціями гостинності та дегустацією регіональних страв і напоїв. У Києві та Харкові поширені урбаністичні екскурсії, що знайомлять туристів із сучасною архітектурою, мистецькими просторами та альтернативними районами міст. Для молодіжної аудиторії створюються

інтерактивні маршрути у форматі квестів чи театралізованих дійств, які забезпечують емоційну залученість і створюють унікальний культурний продукт.

Важливою особливістю авторських екскурсій є їхній вплив на розвиток внутрішнього туризму. Вони сприяють формуванню локальних брендів, допомагають містам і регіонам створювати власний неповторний імідж, підкреслюють культурну самобутність і підсилюють туристичну привабливість. Завдяки цьому місцеві громади отримують додаткові економічні переваги: збільшення кількості відвідувачів стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, від кафе й ресторанів до майстерень народних ремесел та сувенірних крамниць. Крім того, авторські екскурсії здатні приваблювати іноземних туристів, пропонуючи їм нестандартний погляд на історію та сучасність України, що сприяє інтеграції нашої країни у світовий туристичний простір.

Проте варто зазначити й низку викликів, з якими стикається розвиток авторських екскурсій. Це, зокрема, відсутність належного правового захисту авторських прав на екскурсійні продукти, обмежена система сертифікації екскурсіводів, конкуренція між гідами та недостатній рівень реклами таких послуг. Водночас сучасні тенденції, зокрема цифровізація туризму, відкривають нові можливості: поширення інформації про екскурсії через онлайн-платформи, створення мобільних додатків, VR-турів та використання елементів гейміфікації. Це дозволяє залучати нову аудиторію та підвищувати якість туристичного продукту.

Успішними прикладами можна назвати львівські гастрономічні тури, що відкривають для відвідувачів кулінарні традиції міста, київські, одеські маршрути «містичними місцями», які поєднують історичні факти та легенди, а також театралізовані екскурсії Кам'янцем-Подільським і карпатські маршрути, що поєднують історію з міфологією. Такі приклади демонструють цінність авторських екскурсій, туристичного досвіду та роблять Україну більш привабливою для різних груп туристів.

Отже, авторські екскурсії є важливим чинником розвитку українського туризму. Вони дозволяють поєднувати культурну спадщину з сучасними підходами до організації відпочинку, задовольняють потребу туристів у персоналізованих враженнях і стимулюють соціально-економічний розвиток регіонів. Подальша популяризація та підтримка авторських екскурсій здатна значно підвищити конкурентоспроможність українського туристичного продукту на внутрішньому та міжнародному рівнях.

Список використаних джерел:

1. Гаврилюк О. В. Організація екскурсійної діяльності: навч. посіб. – К.: Кондор, 2012. – 320 с.
2. Гудзь П. В. Туризм і культурна спадщина України. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 256 с.
3. Зінченко В. В. Інновації в туристичній індустрії: сучасні тенденції // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2019. – № 9. – С. 120–127.

*Науковий керівник – Гарбар Г. А.
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму,
Миколаївський національний аграрний університет*

РОЛЬ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

**Олійник Т.Г.
доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет**

Сучасний туризм є багатогранним явищем, що охоплює різноманітні види діяльності, серед яких особливе місце займає діловий туризм. У світовій практиці він є одним із найдинамічніших сегментів туристичної індустрії, оскільки поєднує економічні, соціальні та культурні аспекти. Для України, яка сьогодні